

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členiek senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a JUDr. Gabriely Gerdovej v právnej veci žalobcu: **R. B.**, bytom P., proti žalovanému: **Trnavská univerzita v Trnave**, so sídlom Hornopotočná č. 23, Trnava, IČO: 318 25 249, v konaní o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. P-138/2008/ped.odd. zo dňa 04.04.2008, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č.k. 14S/41/2008-75 zo dňa 03.09.2009 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 14S/41/2008-75 zo dňa 03. septembra 2009 **p o t v r d z u j e** .

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

O d ô v o d n e n i e

1. Napadnutým rozsudkom krajský súd zrušil rozhodnutie žalovaného č. P-138/2008/ped.odd. zo dňa 04.04.2008, ktorým žalovaný nevyhovel žiadosti žalobcu zo dňa 03.12.2007 o zníženie školného o polovicu na akademický rok 2007/2008 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

2. Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že pri rozhodovaní v danej veci v prvom rade bol povinný sa vysporiadať so skutočnosťou, či list zo dňa 04.04.2008 je možné považovať za rozhodnutie v zmysle ustanovenia § 244 ods. 2 a 3 O.s.p. podliehajúce súdnemu prieskumu. Predmetným listom sa napriek jeho forme a napriek označeniu rozhodovalo o právach a povinnostiach fyzickej osoby, pričom sa jednalo o rozhodovanie v rámci samosprávnej pôsobnosti verejnej vysokej školy vo veciach týkajúcich sa akademických práv a povinností konkrétneho študenta, čiže o rozhodovanie orgánu verejnej správy. Ide o individuálny správny akt vydaný ako dôsledok aplikácie rozhodovacej právomoci

na konkrétny prípad, pričom v dôsledku tejto aplikácie dochádza k zásahu do majetkovej sféry fyzickej osoby. V rozhodovaní teda došlo k právne aplikačnému procesu, v ktorom orgán školskej samosprávy uložil verejnoprávnu povinnosť konkrétne určenému jednotlivcovi s možnosťou nápravy nezákonného rozhodnutia v rovnakom konaní alebo v konaní pred iným orgánom štátnej moci. Ako taký tento akt aplikácie práva podlieha súdnemu prieskumu v zmysle ustanovenia § 244 O.s.p. a ako správne uvádza žalobca, logicky musí obsahovať uvedenie skutočností na základe ktorých môže byť súdom preskúmaná správnosť záverov, ku ktorým v procese aplikácie práva vysoká škola zastúpená svojím štatutárnym zástupcom dospela. V opačnom prípade by rozhodnutie nebolo preskúmateľné a bolo by vydané v rozpore so základnými zásadami na ktorých stojí slovenský právny poriadok, vrátane zásady zákonnosti práva na súdnu a inú právnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces.

3. Je nesporné, že nie je povinnosťou žalovaného vydať rozhodnutie, ktoré bude formálne vychádzať z úpravy náležitostí rozhodnutia uvedených v § 47 správneho poriadku, na druhej strane však treba uviesť, že súdu sa javí rámec uvedený v § 47 ods. 3 vhodný na určenie rozsahu odôvodnenia rozhodnutia, ktoré by malo byť následne preskúmateľné súdom.

4. Vzhľadom na uvedené krajský súd napadnuté rozhodnutie zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. d/ O.s.p. ako nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

5. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný včas odvolanie z dôvodu, že rozsudok krajského súdu je nesprávny, nakoľko konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie súdu a súd nesprávne postupoval pri hodnotení výsledkov konania. Žalovaný zastáva názor, že v žalobnom návrhu absentuje osobitná náležitosť žaloby, a to konkrétne tvrdenie žalobcu, že bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím správneho orgánu v zmysle § 247 ods. 1 O.s.p., pričom musí ísť o subjektívne práva vyplývajúce zo všeobecne záväzného právneho predpisu. Takéto tvrdenia žaloba žalobcu neobsahuje. O tej skutočnosti, že napadnuté rozhodnutie podlieha súdnemu prieskumu, nakoľko ide o rozhodnutie zasahujúce do základných práv žalobcu na vzdelanie zaručeného čl. 42 ods. 1 a 2 Ústavy sa však žalobca zmieňuje až vo vyjadrení žalobcu k vyjadreniu žalovaného zo dňa 25.08.2009, prvostupňovému súdu doručenému dňa 26.08.2009. Žalovaný poukazuje na judikát najvyššieho súdu č. R 64/1998, podľa ktorého „... za osobitnú náležitosť žaloby v zmysle § 247 ods. 1 O.s.p. treba považovať aj konkrétne tvrdenie žalobcu, že bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím správneho orgánu, pritom musí ísť o subjektívne práva vyplývajúce z právneho predpisu. Nestačí iba všeobecné tvrdenie, že zákon bol porušený. Žalobca musí poukázať na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje porušenie zákona. Absencia tvrdenia žalobcu, že vydaním napadnutého rozhodnutia bol porušený konkrétny zákon, je vadou žaloby, ktorá bráni vecnému vybaveniu“. V zmysle § 250h ods. 1 O.s.p. rozšíriť obsah napadnutia správneho rozhodnutia môže žalobca len v lehote do dvoch mesiacov, t.j. v lehote na podanie žaloby podľa § 250b ods. 1 O.s.p. Vzhľadom k tej skutočnosti, že žalobcovi bola zo strany žalovaného doručená odpoveď na žiadosť o zníženie školného o polovicu na akademický rok 2007/2008 zo dňa

04.04.2008 zn. P-138/2008/ped.odd. dňa 16.04.2008, je rozšírenie žaloby vo vyššie uvedenom smere po zákonom stanovenej lehote, na ktorú súd neprihliada a zameškanie lehoty nemožno odpustiť. Podľa názoru žalovaného ide o inú procesnú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie súdu. Žalovaný navrhol, aby najvyšší súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 14S/41/2008-75 zo dňa 03.09.2009 a konanie v zmysle § 250d ods. 3 O.s.p. zastavil.

6. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu zo dňa 16.11.2009 uviedol, že nie je pravda, že v žalobe neuviedol tvrdenie o tom, že bol ukrátený na svojich právach. Námietky porušenia jeho práva poznať dôvody rozhodnutia žalovaného uviedol už v žalobe v bode III a IV (na str. 3 až str. 5) a neskôr ich rozvinul podaním z 25.08.2009, v ktorom naznačil dôsledky napadnutého rozhodnutia do jeho majetkovej sféry. Z ustanovení § 250b ods. 1 O.s.p. a § 250h ods. 1 O.s.p. vyplýva, že jedine rozsah napadnutia správneho rozhodnutia nemožno meniť v zákonnej dvojmesačnej lehote. Uvedené ustanovenie nemožno vykladať tak, že by v tejto lehote nebolo možné dopĺňať/meniť žalobné dôvody. V danom prípade od podania žaloby rozsah žaloby nijako nemenil, pretože žalobou napadol napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu, nie iba v časti. Žalobca navrhol, aby najvyšší súd rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 14S/41/2008-75 zo dňa 03.09.2009 potvrdil.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a napadnutý rozsudok podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

8. Žalovaný v odvolaní proti rozsudku namietal, že v žalobe absentuje osobitná náležitosť žaloby, a to tvrdenie žalobcu, že bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím správneho orgánu v zmysle § 247 ods. 1 O.s.p.

9. Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

10. Podľa § 249 ods. 2 O.s.p. žaloba musí okrem všeobecných náležitostí podania obsahovať označenie rozhodnutia a postupu správneho orgánu, ktoré napadá, vyjadrenie, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie a postup napadá, uvedenie dôvodov, v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu, a aký konečný návrh robí.

11. Najvyšší súd konštatuje, že ukrátenie na právach v zmysle § 247 ods. 1 O.s.p. je procesnou podmienkou konania. Nie je však výslovne uvedená v obligatórnych náležitostiach žaloby podľa § 249 ods. 2 O.s.p. Z toho vyplýva, že táto procesná podmienka môže vyplývať aj implicitne z dôvodov žaloby a pokiaľ je súdu zrejmá a zjavná tak ju žalobca nemusí preukazovať. Ukrátenie na právach žalobcu v danom prípade je zjavné pretože napadnuté

rozhodnutie neobsahuje dôvody zamietnutia jeho žiadosti o zníženie školného.

12. Podaním žiadosti o zníženie školného žalobca realizoval svoje právo vyplývajúce z čl. 42 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého občania majú právo na bezplatné vzdelanie v základných školách a stredných školách, podľa schopností občana a možnosti spoločnosti aj na vysokých školách. Aj keď právo na bezplatné vzdelanie na vysokej škole nie je absolútne a závisí od možnosti spoločnosti, rektor môže rozhodnúť o bezplatnom vzdelaní podľa schopností študenta. Podľa § 92 ods. 16 zák.č. 131/2002 Zb. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov rektor môže školné a poplatky spojené so štúdiom znížiť, odpustiť alebo odložiť termíny ich splatnosti s prihliadnutím na študijné výsledky, sociálnu a zdravotnú situáciu študenta alebo na iné skutočnosti hodné osobitného zreteľa podľa zásad uvedených v štatúte vysokej školy.

13. Súčasťou práva na inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods.1 Ústavy SR je aj právo na odôvodnenie rozhodnutia správnym orgánom. Je nesporné, že napadnuté rozhodnutie podlieha v zmysle čl. 47 ods. 2 Ústavy SR súdnemu prieskumu zákonnosti, preto musí obsahovať odôvodnenie, ktoré ho robí preskúmateľným. Napriek tomu, že ust. § 108 zák.č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách vylučuje pôsobnosť všeobecného predpisu o správnom konaní na rozhodovanie o znížení školného a poplatkov spojených so štúdiom podľa § 92 ods. 16 zák.č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách, vylúčenie správneho poriadku neznamena i vylúčenie základných zásad správneho konania, ktoré správny poriadok deklaruje. Ustanovenie § 47 ods. 3 Správneho poriadku je nevyhnutné považovať za všeobecnú zásadu akéhokoľvek správneho konania. Podľa tohto ustanovenia „... v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia“. Ide o základné náležitosti rozhodnutia, ktoré ho robia preskúmateľným.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodne krajský súd (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 4 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 13. mája 2010

JUDr. Ivan R u m a n a , v.r.
predseda senátu

za správnosť vyhotovenia:
Alena Augustiňáková